Fear, Anger and Acceptance: *U-Netaneh Tokef* in the Age of Covid 19

Rabbi Eliezer Diamond, Rabbi Judah Nadich Associate Professor of Talmud and Rabbinics, JTS

Sources prepared and translated (except for JPS translations of verses) by Prof. Diamond.

I have provided the following:

- a. A color-coded text of U-Netaneh Tokef
- b. An English translation
- c. Relevant biblical and rabbinic sources

X.

וּנְתַנֶּה תּקֶף קְדֻשַׁת הַיּוֹם כִּי הוּא נוֹרָא וְאָיום וּבוֹ תִּנָּשֵׂא מַלְכוּתֶךְּ וְיִכּוֹן בְּחֶסֶד כִּסְאֶךְ וִתָשֵׁב עלִיו בָּאמֵת

Let us proclaim the power of this holy day.

For it is awesome and terrifying.

On that day Your sovereignty shall be exalted,

Your throne will be established in loving-kindness,

and You will sit upon that throne in truth.

1. Bavli, Avodah Zarah 3b

R. Judah said in the name of Rav:

There are twelve hours in a day. During the first three, the Holy Blessed One is engaged in Torah study; during the second three, God sits in judgment of the world. When God sees that the world deserves to be sentenced to utter destruction, God arises from the Throne of Judgement and sits upon the Throne of Mercy...

אמר רב יהודה אמר רב: שתים עשרה שעות הוי היום, שלש הראשונות הקדוש ברוך הוא יושב ועוסק בתורה, שניות - יושב ודן את כל העולם כולו, כיון שרואה שנתחייב עולם כלייה, עומד מכסא הדין ויושב על כסא רחמים...

ב.

אמת

כִּי אַתָּה הוּא דַּיָּן וּמוֹכִיחַ וְיוֹדֵעַ וָעֵד וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה וְתִזְכָּר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת וְתִפְתַּח אֶת סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת וּמֵאֵלָיו יִקָּרֵא וְחוֹתֵם יַד כָּל אַדָם בּוֹ

It is true

that You are the one who judges, and reproves, who knows all, and bears witness,

who inscribes, and seals, who reckons and enumerates.

You will recall all that is forgotten.

You will open the Book of Records,

And it will be read of its own accord.

It contains the attestations of all humanity.

2. Esther 6:1

That night sleep deserted the king, and he ordered	בַּלַיְלָה הַהֹּוּא נָדְדָה שְׁנַת הַמֶּלֶדְ וַיּאמֶר
the book of records, the annals, to be brought; and it	לְהָבִּיא אֶת־סֵפֶר הַזִּכְרֹנוֹת ֹדִּבְרֵי הַיָּמִים
was read to the king.	וַיִּהְיָוּ נִקְרָאָים לִפְנֵי הַמֶּלֶדְ:

3. Mishnah Avot 2:1

Rabbi [Judah the Patriarch] says	רבי אומרעין רואה ואוזן שומעת וכל
There is an Eye that sees and an Ear that hears, and	מעשיך בספר נכתבין:
all your deeds are recorded in a Book.	

4. Mishnah Avot 3:16

the shop is open, the storekeeper offers credit, the	החנות פתוחה והחנוני מקיף והפנקס
account records are open and the hand writes	פתוח והיד כותבת.

5. Tosefta Bava Metzia 1:10

A concession by a litigant has the force of a hundred witnesses.	הודאת בעל דין כמאה עדים
--	-------------------------

וּבְשׁוֹפָּר גָּדוֹל יִתָּקַע יְקוֹל דְּמָמָה דַקָּה יִשְׁמַע וּמֵלְאָכִים יֵחָפֵזוּן יְחִיל וּרְעָדָה יֹאחֵזוּן יְיֹאמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין לִפְּלָד עַל צְבָא מָרוֹם בַּדִּין כִּי לֹא יִזְכּוּ בְּעִינֶיךְ בַּדִין וְכַל בַּאֵי עוֹלַם יַעַבָּרוּן לְפַנֵיךְ כִּבְנֵי מֵרוֹן

And a great shofar shall be sounded,

and a small, silent voice shall be heard.

And the angels shall be alarmed, and dread and fear shall seize them

as they proclaim: "Behold! the Day of Judgment

on which the hosts of heaven shall be judged!"

For they too shall not be judged blameless.

And all the world's inhabitants shall parade before you as a herd of sheep.

6. Midrash Tanhuma, Parashat Va-Yishlah

Another midrash:

"God roars aloud" (Joel 2, 11) – this refers to Rosh Hashanah, on which the shofar is sounded.

"At the head of God's army" (loc. cit.) – this refers to the people of Israel, who shake and tremble upon hearing the sound of the shofar and return to God's ways in order to be acquitted in judgement on Yom Kippur.

"For great is the Day of the Lord, most terrible – who can endure it?" (loc. cit.) – this refers to Yom Kippur, when the Books of the Living and the Books of the Dead [=the lists of those who shall live and those who shall die] are sealed.

דבר אחר

״ה' נתן קולו״ (יואל ב, יא) – זה ראש השנה שבו תקיעת שופר,

"לפני חילו" (שם) – אלו ישראל שהן מזדעזעין וחרדין מקול השופר וחוזרין בתשובה כדי לזכות בדין ביום הכפורים,

"כי גדול יום ה' ונורא מאד ומי יכילנו" (שם) – זה יום הכפורים שבו ספרי חיים וספרי מתים נחתמים.

7. The Amidah

Sound a great shofar to herald our liberation	תקע בשופר גדול לחרותינו
	•

8. I Kings 19:11-12

"Come out," God called, "and stand on the mountain before God." And lo, God passed by.

There was a great and mighty wind, splitting mountains and shattering rocks by the power of God; but God was not in the wind.

After the wind - an earthquake; but God was not in the earthquake.

After the earthquake – fire; but God was not in the fire. After the fire – a still, small voice.

(יא) וַיּאמֶר צֵא וְעָמַדְתָּ בָהָר לְפְנֵי יְלְּוָלְ וְהִנְּה יְלְנֵק עֹבֵר וְרַיִּחַ גְּדוֹלָה וְחָיֻׁק מְפָּרֵלְ הָרִיּם וּמְשַׁבֵּר סְלָעִים לְפְנֵי יְלְנָק לְא בָרַיִּח יְלְנֵק וְאַחַר הָרוֹּחַ רַעֲשׁ לָא בָרַעַשׁ יְלְנָק (יב) וְאַחַר הָרַעַשׁ אָשׁ לְא בָאֵשׁ יְלְנֵק וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דָמֵמָה דָקָה:

9. Psalms 48:5-7

See, the kings joined forces; they advanced together.

At the mere sight of it [=Jerusalem] they were stunned, they were terrified, they panicked.

They were seized with a trembling, like a woman in the throes of labor.

(ה) כְּי־הָנְּה הָמְּלָכִים נְוֹעֲדְוּ עֶבְרָוּ יַחְדָּו: (וֹ) הַמָּה רָאוּ כֵּן תִּמֶחוּ נִבְהֲלָוּ נֶחְפָּזוּ: (ז) רָעָדָה אֲחָזָתִם שֵׁם חִֿיל

כַּיּוֹלֻדַה:

10. Midrash Tehillim, Psalm 118

You find that on Rosh Hashanah everyone stands in judgement before the Blessed Holy One, and every nation says, "We have been acquitted." Yom Kippur arrives, and God acquits Israel and forgives their sins, as Scripture states, "On this day God will make atonement for you" (Leviticus 16, 30); but it is still not known who has been acquitted.

When Sukkot arrives, Israel take their lulavim in hand and praise the Righteous One of the World, and everyone knows that Israel has been acquitted.

את מוצא בראש השנה הכל עומדין בדין לפני הקדוש ברוך הוא, וכל אומה ואומה אומרים אנו זכינו בדין, ויום הכיפורים בא והקב"ה מזכה את ישראל וסולח לעוונותיהם, שנאמר "כי ביום הזה יכפר עליכם" (ויקרא טז, ל), ועדיין אין אנו יודעים מי זכה בדין.

וכיון שחג הסוכות בא, ישראל נוטלין לולוביהן, ומקלסין לצדיקו של עולם, ויודעין שישראל זוכין בדין.

Τ.

כְּבַקָּרַת רוֹעֶה עֶדְרוֹ מַעֲבִיר צֹאנוֹ תַּחַת שִׁבְטוֹ כן תַּעֲבִיר וְתִסְפִּר וְתִמְנֶה וְתִפְּקֹד נֶפֶשׁ כָּל חִי וְתַחְתֹּךְ קִצְבָה לְכָל בְּרִיָּה וְתַכָתֹב אֶת גָּזָר דִּינַם

As a shepherd herds his flock,
directing his sheep to pass under his staff,
so shall You review, count, and take note of the souls of all the living,
and decree the number of each person's days,
and inscribe their final judgment.

11. Mishnah Rosh Hashanah 1:2

On Rosh Hashanah all the world's inhabitants pass before God like a numeron, as Scripture states, "God who fashions the hearts of them all, who discerns all their doings" (Psalms 33, 15).

משנה מסכת ראש השנה פרק א משנה ב בראש השנה כל באי העולם עוברין לפניו כבני מרון שנאמר "היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם" (תהלים לג, טו).

12. Leviticus 27:32-33

All tithes of the herd of flock – of all that passes under the shepherd's staff, every tenth one – shall be holy to God.

He must not look out for good as against bad, or make substitution for it. If he does make substitution for it, then it and its substitute shall both be holy; it cannot be redeemed.

(לב) וְכָל־מַעְשַׂרְ בָּקָר ׁ וָצֹאן כָּל אֲשֶׁר־יַעְבֹּר תַּחַת הַשְּׁבֶט הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ לִיקֹוְק: (לג) לְא יְבַקַּר בָּין־טִוֹב לָרַע וְלָא יְמִירֻנּוּ וְאִם־ הָמֵר יְמִירֶנּוּ וְהָיָה־הְוּא וּתְמוּרָתְוֹ יְהְיֶה־קֹדֶשׁ לָא יִגּאַל:

ה.

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִכְּתֵבוּן, וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר יֵחָתֵמוּן. כַּמָה יַעַבִרוּן, וְכַמָּה יִבָּרֵאוּן,

מִי יִחְיֶה, וּמִי יָמוּת, מִי בְקִצוֹ, וּמִי לֹא בְּקצוֹ, מִי בַמֵּיִם, וּמִי בַּאֵשׁ, מִי בַּחֶרֶב, וּמִי בַחֵיָּה, מִי בָרַעֲשׁ, וּמִי בַפְּגִּפָּה, מִי בַחֲנִיקָה, וּמִי בַּפְּגִּפָּה, מִי יִשְׁקֵט, וּמִי יְנוּעַ, מִי יִשְׁלֵו, וּמִי יִנוּעַ, מִי יִשְׁלֵו, וּמִי יִנוּעַ,

On Rosh Hashanah it is inscribed,
and on Yom Kippur it is sealed –
how many shall pass away and how many shall be born,
who shall live and who shall die,
who in one's allotted time, and who by an untimely death,
who by water and who by fire,
who by sword and who by wild beast,
who by famine and who by thirst,
who by earthquake and who by plague,
who by strangulation and who by stoning,
who shall have rest and who shall wander,
who shall be at peace and who shall be pursued,
who shall be serene and who shall be tormented,
who shall be brought low, and who shall be exalted.

.1

ּוֹתְשׁוּבָה וּתְפָּלָה וּצְדָקָה מֵעֲבִירִין אֶת רֹעַ הַגְּזֵרָה.

But repentance, prayer and charity avert the severity of the decree.

13. Genesis Rabbah, Chapter 48, 12

R. Yudan said in the name of R. Eleazar:	ר' יודן בשם ר' לעזר שלשה דברים מבטלים
Three things annul the decree and they are the	את הגזירה ואילו הן תפילה וצדקה
following: prayer, charity, and repentance	ותשובה

14. Jerusalem Talmud, Ta'aniyot, Ch. 2 Halakah 1

R. Eleazar said: Three things annul the evil	אמר רבי לעזר שלשה דברים מבטלין את
decree	הגזירה קשה

.7

כִּי כְּשִׁמְדּ כֵּן תְּהַלְּתֶדְּ, קשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת, כִּי לֹא תַחְפִּץ בְּמוֹת הַמֵּת, כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה, וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תְּחַכֶּה לוֹ, אָם יַשׁוּב מִיַּד תִּקַבְּלוֹ.

אמת

כִּי אַתָּה הוּא יוֹצְרָם וְיוֹדֵעַ יִצְרָם, כִּי הֵם בָּשָׂר וָדָם.

For your praise is just as your name.

You are slow to anger and quick to be appeased.

For you do not desire the death of the condemned, rather, that they turn from their path and live.

You wait for them until the day of their death, and if they repent, you receive them immediately.

In truth,

You are their Creator

and You understand their yearnings,

for they are but flesh and blood.

Π.

אָדָם

יְסוֹדוֹ מֵעָפָר וְסוֹפוֹ לֶעָפָר

בְּנַפְשׁוֹ יָבִיא לַחְמוֹ.

משול

ָרָחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר,

ּכְּחָצִיר יָבֵשׁ,

וּכְצִיץ נוֹבֵל,

בָּצֵל עוֹבֵר,

וּכְעָנָן כָּלָה,

וּכְרוּחַ נוֹשָׁבֶת,

וּכְאָבָק פּוֹרֵחַ,

וְכַחֲלוֹם יָעוּף.

A mortal –

One comes from dust and returns to dust,

earning one's bread through soul-crushing labor.

A broken shard,

desiccate grass,

a withered flower,

a passing shadow

a vanishing cloud,

a gusting breeze, scattering dust

a fleeting dream.

v.

וְאַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם.

But You are the ever-living and eternal sovereign

.,

אָין קּצְבָּה לִשְׁנוֹתֵיךּ וְאֵין קֵץ לְאוֹרֶךּ יָמֶיךּ וְאֵין לְשַׁעֵר מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךְ וָאֵין לִפָּרֵשׁ עִילוּם **שָׁמֵךּ.**

> שָׁמְדּ נָאֶה לְדְּ וְאַתָּה נָאֶה לִשְׁמֶדְּ וּשָׁמֵנוּ קָרָאתָ בִּשְׁמֵדְּ

עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶּךְּ

וְקְדָשׁ אֶת שִׁמְךָּ עַל מַקְדִישִׁי שְּמֶךְ

בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךְּ הַנַּעֲרָץ וְהנּקְדָשׁ

כְּסוֹד שִׁיחַ שַּׁרְפֵּי קַּדָשׁ הַמַּקְדִישִׁים שִׁמְךְּ בַּקּדָשׁ

דְּרֵי מַעְלָה עִם דְּרֵי מַטָּה

קוֹרְאִים וּמְשַׁלְשִׁים בְּשָׁלוּשׁ קְדַשָּׁה

קַדשׁ...

There is no end to Your years

Nor a limit to Your days

It is impossible to imagine Your chariots of glory

And one cannot plumb the depths of Your hidden Name

Your name is fitting for You,

And you are fit for Your name.

And you have called us by Your name.

Act for the sake of Your name

and bestow the sanctity of Your name upon those who sanctify You,

for the sake of Your exalted and sanctified name.

[We sanctify it] with the words of the council of the Holy Seraphim who sanctify Your name in holiness

Those who dwell above and those who dwell below

Declare the threefold sanctification:

Holy etc.

15. Two midrashim having great affinity with U-Netaneh Tokef

אוצר מדרשים (אייזנשטיין) פסיקתא (i

כיוצא בו בר"ה אם יתקע שופר בר"ה בעיר ועם לא יחרדו מיום הדין, שבר"ה ספרי חיים וספרי מתים פתוחים לפני הקדוש ברוך הוא ובו ביום יוצאת גזרה מי יחיה ומי ימות, אם יחרדו ושוברים את לבם ויעשו תשובה כענין שנאמר יעזוב רשע דרכו (יחזקאל נ"ה) מוטב, שאין הקדוש ברוך הוא חפץ במיתתם של רשעים, כמו שנאמר חי אני נאם ה' אם אחפוץ במות הרשע וגו' (יחזקאל ל"ג). ואם לא, כתיב אם תהיה רעה בעיר וה' לא עשה (עמוס ג').

אוצר מדרשים (אייזנשטיין) אליעזר (ii

פרק דרבי אליעזר בן הורקנוס. +[הורוויץ, קובץ מדרשים קטנים ח"א]+.

ראשון דברינו ופתחון פינו חייבים אנו ליתן שבח והודאה לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא שהוא חי וקים לעולם ולעולמי עולמים, ואין קצבה לשנותיו ואין קץ לאורך ימיו ואין שיעור למרכבות כבודו והכל יתכלה ונשתנה והוא אדון שלא יתכלה ולא ישתנה, וחוץ ממנו דבר לא נהיה, ואין פירוש לעילום שמו, ולא לבדו נאה שבח וגדולה

